

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/27/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124296403
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:6124296403.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne: XXX.A., B., C.: XX XXX XXX, D. D. E. F. X, XXX XX A. - D. G., právne zastúpenej: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., IČO: 47 232 471, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanej: H. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. I. XXXX/X, J., v konaní o zaplatenie 24.079,74 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. mája 2025, č. k. 82Csp/47/2024-100, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. o trovách konania medzi stranami sporu rozhodol tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 26.03.2024 proti žalovanej domáhala zaplatenia istiny vo výške 23.953,74 eur, zmluvného úroku vo výške 6.890,58 eur, zákonného úroku z omeškania vo výške 19,21 eur (ide o úrok z omeškania od dátumu poskytnutia úveru do dátumu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru), zákonného úroku z omeškania vo výške 8.00 % ročne zo sumy 23.953,74 eur od 15.03.2023 do zaplatenia (ide o úrok z omeškania od dňa nasledujúceho po dátume vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do zaplatenia) a poplatkov vo výške 126,- eur dôvodiac tým, že dňa 27.05.2022 uzatvorila (pôvodne J. A., B.) so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 2250795266 (ďalej len „zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli o. i. Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, na základe ktorej jej poskytol peňažné prostriedky vo výške 25.000,- eur. Žalovaná porušila svoju povinnosť zo zmluvy, neplnila riadne a včas, a tak žalobkyňa v zmysle ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ po predchádzajúcom upozornení na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, vyhlásila dňa 14.03.2023 úver za predčasne splatný. Na výzvu súdu zo dňa 16.05.2024 ohľadom platobnej schopnosti žalovanej podala súdu písomné stanovisko, v ktorom uviedla, že overovala pracovný pomer a výšku príjmu žalovanej ako žiadateľky o úver prostredníctvom Sociálnej poisťovne, ako nezávislého externého zdroje. Rovnako overovala existujúce záväzky žalovanej zo spoločného registra bankových informácií SRBI. Platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 04.06.2024 sp. zn. 5Up/992/2024 súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. Keďže sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk, súd platobný rozkaz zrušil a postúpil spis na ďalšie konanie.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval ust. § 39, § 52 ods.1, § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“),

§ 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), vo svetle ktorých posúdil zmluvu o úvere uzavretú s pôvodnou žalobkyňou a to J. A., B., ako spotrebiteľskú, podliehajúcu normám ochrany spotrebiteľa, pričom išlo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.05.2022. Žalobkyňa si uplatnila nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Nebolo sporné, že žalobkyňa splnenie povinnosti pre platné zosplatenie spotrebiteľského úveru v zmysle § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ preukazovala listom zo dňa 15.02.2023 upozorňujúcim žalovanú na možnosť zosplatenia úveru a listom zo dňa 14.03.2023, v ktorom oznámila žalovanej, že dlh zosplatnila. Z obsahu upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.02.2023 vyplynulo, že vyzvala žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 1.472,84 eur vzhľadom na to, že ku dňu 15.02.2023 bola pohľadávka banky viac ako 3 mesiace po splatnosti. Z výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 14.03.2023 vyplynulo, že vyzvala žalovanú na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 24.764,45 eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že ani v jednom z týchto listov nie je špecifikovaná splátka, pre ktorú mohlo dôjsť/došlo k zosplateniu dlhu, preto na základe týchto listov nemohlo dôjsť k platnému zosplateniu. V kontexte uvedenej argumentácie súd odkázal na aktuálne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/2/2023 a sp. zn. 5Cdo/197/2022 zaoberajúce sa zákonnými podmienkami predčasného zosplatenia úveru. Predčasne zosplatiť úver tak žalobkyňa nebola oprávnená z dôvodu, že nebol dodržaný postup podľa § 565 a § 53 ods. 9 OZ a ak žalobkyňa úver ku dňu 14.03.2023 zosplatnila, toto zosplatenie je neplatné podľa § 39 OZ. Žalovaná mala teda aj naďalej pokračovať v splácaní v zmysle zmluvy. Napriek skutočnosti, že na predmetný úver bola naposledy vykonaná úhrada v sume 338,96 eur dňa 18.10.2022, pričom ďalej sa už v splácaní nepokračovalo a teda ku dňu rozhodovania súdu je žalovaná so splácaním v omeškaní, nie je možné priznať žalobkyni právo na zaplatenie ku dňu rozhodovania súdu splatných dlžných splátok vzhľadom na ňu tvrdené predčasné zosplatenie, ktoré súd vyhodnotil ako neplatné. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12. februára 2024, podľa ktorého súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol predmetom konania vymedzený v žalobnom návrhu, nakoľko by tým porušil zásadu „ne ultra petitem“, a teda prekročil by rámec vymedzeného petitu, čo je neprípustné (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 11CoCsp/16/2024 zo dňa 20.11.2024). Vychádzajúc z uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu by v zmysle § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania prináležal žalovanej. Nakoľko však žalovanej zo spisu žiadne trovy konania nevyplývali (nevykonala žiaden procesný úkon), súd prvej inštancie rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zmenu tak, že vyhovie žalobe, prípadne navrhla zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatňujúc odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie), v konkrétnej sa nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie, že veriteľ neuviedol s ktorou konkrétnou splátkou je dlžník v omeškaní, a teda, že zosplatenie úveru je neplatné. Podľa názoru žalobkyne znenie § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ podmieňuje právo veriteľa predčasne zosplatiť úver iba kumulatívnym splnením dvoch podmienok, a to trojmesačným omeškaním spotrebiteľa so zaplatením splátky (ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru) a upozornením spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Upozornením má zákonodarca na mysli adresovanú písomnosť, ktorá sa musí nevyhnutne dostať do sféry dispozície spotrebiteľa, a z ktorej obsahu musí byť zrejmé jednak splnenie zákonných podmienok uplatnenia režimu, a jednak výslovné upozornenie spotrebiteľa na vykonanie práva dodávateľa podľa § 565 OZ a v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Dojednanie zosplatenia úveru nebolo v tomto prípade sporné. Nie je teda výslovne obsahovo stanovená podmienka určitosti právneho úkonu viazaná na presné označenie splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplateniu úveru. Uvedenie omeškanej splátky v upozornení, resp. v zosplatiťujúcej výzve nemá oporu v zákonnej úprave a odkláňa ho od princípu právnej istoty, ktorý by mal byť pri výklade právnej úpravy daný. K uvedenému záveru nemožno dospieť ani gramatickým resp. teleologickým výkladom daného zákonného ustanovenia. Z predloženého Aktuálneho stavu úveru (príloha žalobného návrhu), ktorý predstavuje predpis platobnej disciplíny žalovanej je zrejmé, s ktorou splátkou sa žalovaná dostal do omeškania. V nadväznosti na to aj z Upozornenia na zosplatenie vyplýva výška dlžnej sumy, a teda pri výške mesačnej splátky je možné matematickým výpočtom dospieť k požadovanému záveru súdu.

Žalobkyňa poprela neurčitosť právneho úkonu oznámenia (upozornenia). Z upozornenia je zrejmé, z ktorého zmluvného vzťahu vychádza, čo zamýšľa a z akého dôvodu došlo k vzniku práva na zosplatnenie úveru. Zákonné ustanovenia je nutné vykladať najmä s prihliadnutím na ich účel. Účelom ustanovenia § 53 ods. 9 OZ bolo zamedzenie tzv. zrýchleného procesu výkonu práv veriteľa a zabezpečenie práva spotrebiteľa predísť strate výhody splátok dodatočným plnením v lehote nie kratšej ako 15 dní. S ohľadom na logiku veci potom nedáva zmysel, aby žalobkyňa označovala potencionálnu zosplatňujúcu splátku a jej výšku v upozornení, pretože spotrebiteľia sú v omeškaní nielen viac ako tri mesiace, ale aj spravidla v omeškaní minimálne s tromi splátkami. Doplatením potencionálnej zosplatňujúcej splátky by si spotrebiteľia oprávnenie zosplatnenia len oddialili o mesiac, avšak by mu nezamedzili. Oznámenie celkovej čiastky v omeškaní, ktorá je uvedená v upozornení vychádza z účelu ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, ktorým je najmä možnosť spotrebiteľa dodatočným plnením zabrániť reálnej strate výhody splátok. Ak by zákonodarca zamýšľal ako podmienku určitosti tohto úkonu uvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplatneniu pohľadávky, *expressis verbis* by túto podmienku stanovil. Jej tvrdenia podporuje aj skutočnosť, že novelou platnou a účinnou ku dňu 01.11.2024 došlo k modifikácii ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, zároveň zákonodarca v ustanovení § 53 ods. 10 spresnil podmienky potrebné na naplnenie výzvy podľa ustanovenia § 53 ods. 9, pričom jednoznačne uviedol, čo musí byť vo výzve uvedené, a tým je uvedenie „sumy splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní.“ Je zrejmé, že tak právna úprava platná a účinná v čase uzavretia zmluvy so žalovanou, ako ani súčasná úprava ustanovenia § 53 ods. 9 OZ nestanovuje povinnosť uvedenia konkrétnej splátky v predmetnej výzve. Rovnako sa nestotožnila s argumentáciou súdu o nedostatočnej informovanosti dlžníka v kontexte odvrátenia zosplatnenia z dôvodu, že jej nebola poskytnutá možnosť, aby po doručení predmetnej výzvy sa zmarilo prípadné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zaplatením konkrétnej splátky. Žalovaná ako dlžník, ktorý je účastníkom zmluvného vzťahu má vedomosť o výške mesačnej splátky, ktorú je zaviazaná uhrádzať, a preto i čiastočné plnenie pokiaľ by nebolo presne špecifikované je započítané na najstaršiu splatnú splátku, a tým pádom by sa žalovaná vyhla zosplatneniu bez ohľadu nato, či je konkrétna splátka vo výzve uvedená, alebo nie. Podmienky vzťahujúce sa na obsah listín, ktorými je zabezpečovaný proces zosplatnenia pohľadávky, a ktoré uviedol v odôvodnení konajúci súd, nemajú tak v zákonnej úprave, v žiadnom vykonávacom právnom predpise ani v ustálenej rozhodovacej praxi súdov oporu. K uvedenej problematike dala do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11CoCsp/7/2023 zo dňa 30.03.2023, Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.3CoCsp/38/2022 zo dňa 13.04.2023. K predmetnému posúdeniu otázky určitosti výzvy - upozornenia poukazuje na rozhodovaciu prax vyššej súdnej authority v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, pričom jeho stanovisko je odlišné od posúdenia rozhodnutia konajúceho súdu v napadnutom rozsudku. Je toho názoru, že zo strany konajúceho súdu došlo k odklonu pri právnej interpretácii a výkladu sporných zákonných ustanovení OZ. Preto, ak konajúci súd považoval presné označenie splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru za nevyhnutné pre rozhodnutie, mal ju na vyjadrenie k tejto otázke vyzvať, v opačnom prípade možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý súdny proces, aj v kontexte nedodržania primeranej aplikácie ustanovenia § 300 CSP. Nemožno opomenúť ani fakt, že upomínací súd, ktorý rozhodoval pred postúpením veci vyhodnotil nárok ako dôvodný, a teda mal zato, že pohľadávka nie je premlčaná, z čoho možno usudzovať, že mu bola zrejماً splátka, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru. Na základe vyššie uvedeného považuje napadnuté rozhodnutia súdu prvej inštancie za arbitrárne a prekvapivé. Ďalej súdu prvej inštancie vytýkala, že zamietol žalobu v celku bez toho, aby sa zaoberal otázkou dôvodnosti pohľadávky v rozsahu splátok splatných ku dňu rozhodovania súdu. Titulom uplatnenia pohľadávky a nároku v konaní nie je tzv. „zosplatnenie“, ale úverová zmluva uzavretá medzi stranami. Preto aj výška uplatneného nároku sa odvíjala od zosplatnenia pohľadávky, nie však samotný uplatnený nárok. Podľa žalobkyne sa súd mal riadiť zásadou *iura novit curia*, teda nemá byť viazaný právnou kvalifikáciou uplatneného nároku žalobcom vo vzťahu k skutkovému stavu veci. V kontexte uvedeného teda, ak by aj súd posúdil zosplatnenie ako neplatné, nemohol zamietnuť nárok na jednotlivé splatné splátky ku dňu vydania meritórneho rozhodnutia, nakoľko tým žalobkyňi uprel nárok na pohľadávku, ktorá bola v tejto časti splatná. Žalobkyňa počas celého konania vo svojich vyjadreniach produkovala také skutkové tvrdenia, ktoré reflektovali na stav konania a pasivitu žalovanej, a teda reflektovala na teóriu presúvania dôkazného bremena skutkových tvrdení. Žalovaná bola v celom konaní v otázke zosplatnenia pasívna, túto skutočnosť nenamietala, preto žalobkyňa nebola povinná produkovať skutkové tvrdenia na platnosť zosplatnenia, nakoľko táto skutočnosť nebola v konaní sporná. Žalobkyňa poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Obdo/36/2023 zo dňa 31.10.2024, ktoré prekonáva právny názor Najvyššieho súdu SR, na ktorý vo svojom rozhodnutí odkazoval súd prvej inštancie v otázke priznania nároku jednotlivých splátok pri neplatnom zosplatnení úveru.

5. Žalovaná nevyužila svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

8. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v celom rozsahu nevyhovel žalobe, prostredníctvom ktorej sa žalobca domáhal zo strany žalovanej ako dlžníka peňažného plnenia na pohľadávku vo výške 23.953,74 eur s prísl. a náhrady trov konania titulom zosplatnenia spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie právny vzťah medzi sporovými stranami posúdil ako spotrebiteľský, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, na ktorých tiež zakladal mimoriadne zosplatnenie úveru, tzv. dôvodnosť uplatneného nároku. Dôvodom zamietnutia žaloby odkazom na závery Najvyššieho súdu SR v konkretizovanom rozhodnutí vydanom pod sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024, bolo neunesenie dôkazného bremena žalobcom o splnení všetkých zákonných podmienok pre platné zosplatnenie úveru podľa ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 565 OZ pre neurčitosť právneho úkonu výzvy pred zosplatnením a výzvy na úhradu dlžnej sumy (oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru) z dôvodu absencie konkrétnej splátky, pre nezaplatenie ktorej mohol/došlo k zosplatneniu úveru. Zároveň žalobkyni nebolo možné priznať právo na zaplatenie jednotlivých splatných splátok úveru, ktoré sa stali splatnými ku dňu rozhodnutia súdu vzhľadom na ňou tvrdené predčasné zosplatnenie (ktoré súd vyhodnotil ako neplatné v zmysle § 39 OZ) nakoľko by došlo k porušeniu zásady „ne ultra petitem“ z dôvodu priznania plnenia z iného skutkového stavu vymedzeného v žalobnom návrhu. V nadväznosti na to napriek plnému úspechu žalovanej tejto nárok na náhradu trov konania vzniknutých pre súdom prvej inštancie voči žalobkyni nepriznal, keďže jej trovy v konaní nevznikli (§ 255 ods. 1 CSP).

9. Odvolateľka (žalobkyňa) namietala nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie tvrdiac, že toto je založené na nesprávnych skutkových a z toho plynúcich právnych záveroch vzťahujúcim sa k ťažiskovo posudzovanej otázke predčasného zosplatnenia úveru právne upravenej v ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ vo väzbe na súdom uvedený záver o nesplnení požiadavky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 OZ z dôvodu absencie konkrétnej splátky vo výzve pred zosplatnením, ako aj v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru, ktorý je podľa žalobkyne v rozpore s výkladom ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ a právnym názorom najvyššej súdnej autority v skutkovo a právne obdobnej otázke zosplatnenia úveru, namietajúc tiež záver súdu prvej inštancie o nemožnosti priznať veriteľovi právo na zaplatenie neuhradených splatných splátok ku dňu rozhodnutia súdu poukazujúc na právny názor Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Oبدو/36/2023 zo dňa 31.10.2024, čím uplatňuje naplnenie odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie).

10. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok, existenciu ktorej vady nezistil, a odvolateľ ju tiež ani netvrdil.

11. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov súdom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré

vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

12. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

13. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalobkyne vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dostatočne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo správne zistených skutočností vyvodil tiež správne právne závery o neplatnom zosplatnení úveru žalobkyňou ku dňu 14.03.2023 z dôvodu nedodržania postupu podľa § 565 a § 53 ods. 9 OZ pre neurčitosť právnych úkonov (keďže z písomného upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.02.2023 ako aj výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 14.03.2023 adresovanej žalovanej, nebolo možné zistiť, pre ktorú nezaplatenú splátku došlo k zosplatneniu celého úveru), rovnako ako so záverom, že nie je možné priznať žalobkyni právo na zaplatenie ku dňu rozhodovania súdu splatných dlžných splátok vzhľadom na ňou tvrdené predčasné zosplatnenie, ktoré súd vyhodnotil ako neplatné, čo nemohlo indikovať k inému, ako zamietajúcejmu rozhodnutiu odvolacieho súdu. Správne tiež napriek plnému úspechu žalovanej, tejto právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže v konaní jej trovy nevznikli (§ 255 ods.1 CSP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v rozsahu v ňom uvedených záverov, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP) a v podrobnostiach na tieto poukazuje, aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty posudzovanej veci spolu so správnou citáciou jednotlivých ustanovení právnych predpisov, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní s následkom potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto prípade tak tvorí rámcovo dostatočný podklad pre uskutočnenie jeho prieskumu v odvolacom konaní, spĺňajúc parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami danými ust. § 220 ods. 2 CSP, rozhodnutie v okolnosti danej veci tiež nemožno hodnotiť ako prekvapivé a už vôbec nie arbitrárne.

14. V posudzovanej veci so zreteľom na uplatnenú ťažiskovú odvolaciu námietku bolo potrebné zaoberať sa právnou otázkou, či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ v podaní, ktorým upozorňuje na možné uplatnenie tohto práva v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku hodlá pristúpiť, resp. pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky a zároveň, či s poukazom na znenie § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ je skutkové vymedzenie splátky (vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ a vo výzve, resp. v oznámení uplatňujúcom právo na vyhlásenie splatnosti podľa § 565 OZ) náležitosťou týchto právnych úkonov, keďže prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť uplatnenia práva podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ.

15. Z obsahu spisu vyplýva a medzi stranami sporným nebolo, že pôvodná žalobkyňa J. A., B. uzatvorila so žalovanou dňa 27.05.2022 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 2250795266 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej ako veriteľ poskytla žalovanej účelový úver určený na refinancovanie vo výške 25.000,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 96 mesačných splátkach po 368,96 eur s poslednou splátkou vo výške 367,92 eur, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc 15.06.2022 s konečnou splatnosťou úveru dňa 15.05.2030. Ďalej bolo z výpisu Obchodného registra preukázané a medzi stranami nespochybnené, že s účinnosťou od 03.07.2021 došlo k zmene obchodného mena žalobkyne z pôvodného „J. A., B.“ na nové „XXX. A., B.“. Podľa článku IV. bod 4.8 zmluvy bolo dojednané právo banky v prípade riadneho nesplácania úveru vyhlásiť úver za predčasne splatný, ak je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace so zaplatením splátky a banka ho upozornila na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z dôvodu omeškania so splácaním úveru zaslala žalobkyňa žalovanej upozornenie - výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.02.2023, v ktorej ju upozornila v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na predčasné zosplatnenie dôvodiac, že ku dňu 15.02.2023 je pohľadávka banky zo Zmluvy o úvere č. 1940149873 vo výške 1.472,84 eur (omeškané splátky 1.355,84 eur +

poplatok vo výške 27,- eur a poistné 90,- eur) viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti. Vyzvala ju na zaplatenie uvedenej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Žalovaná dlžné splátky neuhradila, žalobkyňa preto listom z 14.03.2023 adresovala žalovanej okamžité zosplatenie úveru nazvané ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“, v ktorom uviedla, že z dôvodu porušenia ustanovení zmluvy o úvere sa stáva úverový záväzok voči banke k 14.03.2023 predčasne splatný v celom rozsahu a žalovanú požiadala o vrátenie dlžnej sumy vo výške 24.764,45 eur (istina 23.953,74 eur + úrok 684,71 eur + poplatky za upomienky 36,- eur + poistné 90,- eur). V otázke vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru súd prvej inštancie konštatoval, že predloženým upozornením- výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.03.2023 a výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 14.03.2023 nebol dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ z dôvodu chýbajúcej identifikácie nezaplatennej splátky, pre ktorú mieni žalobkyňa dotknutý spotrebiteľský úver predčasne zosplatiť, z čoho vyvodil neplatnosť zosplatenia úveru v zmysle § 39 OZ.

16. V posudzovanom spotrebiteľskom vzťahu, vychádzajúc zo zmluvy a k nej prináležiacich neoddeliteľných listín, existovala dohoda zmluvných strán podľa § 565 Občianskeho zákonníka (existenciu a platnosť ktorej strany ani nespochybňovali), v zmysle ktorej žalobkyňa mohla žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky úveru (bod 4 článok 8 zmluvy).

17. Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy k 27.05.2022, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (citovaný § 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky, a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné (pozri Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax, Eurounion, máj 2015, komentár k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

20. Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne, alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka.

21. Vychádzajúc z daných teoretických východísk, ako i zo znenia na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení vyplýva, že zákon prísne stanovuje kritériá, za akých podmienok môže prísť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Tvrdenie žalobcu, že povinnosť informovať spotrebiteľa o konkrétnej splátke, ktorú neuhradil a pre ktorú vyhlasuje veriteľ predčasnú splatnosť úveru, nevyplýva z citovanej právnej úpravy (ust. § 53 ods. 9 OZ vyžaduje iba, aby bol spotrebiteľ upozornený na zámer veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť peňažného záväzku), keď pri výzve na splatenie celej pohľadávky podľa § 565 OZ neustanovuje žiadne obligatórne náležitosti (jej obsah ponecháva na vôli veriteľa), nemá oporu v uplatnenom práve veriteľa na vyhlásenie predčasnej

splatnosti úveru. Vychádzajúc z podmienok definovaných v ust. 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ odvolací súd uvádza, že aj keď vymedzenie konkrétnej splátky pre omeškanie dlžníka, s ktorou veriteľ zvažuje uplatnenie práva zosplatiť úver ako náležitosť výzvy na zaplatenie alebo oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, neukladá zákonné ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 OZ *expressis verbis*, nemožno opomenúť všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch (podľa § 37 Občianskeho zákonníka; právny úkon sa musí urobiť určito, inak je neplatný). Určitosť právneho úkonu ako požiadavka na jeho obsahové náležitosti však nie je naplnená len uvedením obligatórných náležitostí, ktoré pre konkrétny právny úkon stanovuje právny poriadok. Aj pri ich uvedení v právnom úkone musí byť z právneho úkonu pre adresáta právneho úkonu vôľa konajúceho subjektu výkladom objektívne pochopiteľná, teda bez rozumných pochybností adekvátne vnímateľná. Právny úkon aj pri uvedení obligatórných náležitostí stanovených vo všeobecne záväznom právnom predpise musí mať určitú kvalitu, aby bol pre jeho adresáta poznateľný obsah prejavenej vôle konajúceho subjektu. V prípade výzvy prezumovanej § 53 ods. 9 OZ ide jednostranný právny úkon, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ (v prejednávanej spore žalovaná) v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Vymedzenie konkrétnej omeškanej splátky možno vydedukovať z podmienok, ktoré musia byť splnené pre realizáciu mimoriadneho zosplatenia úveru veriteľom. Ide o bezpodmienečnú náležitosť takejto výzvy, ktorá vyplýva z predmetného upozornenia (výzvy), ktorej účelom je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou splátkou zamýšľa uplatniť svoje právo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru.

22. Rozhodovacia prax všeobecných súdov posudzujúcich nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, resp. zmlúv o spotrebiteľských úveroch sa vyvíjala aj vo vzťahu k zosplateniu pohľadávky, prípadne vo vzťahu k určitosti výzvy na zaplatenie, resp. určitosti oznámenia o predčasnom zosplatení úveru. V minulosti existoval zásadný rozpor ohľadom náležitostí/obsahu zosplätajúcej výzvy (resp. výzvy, ktorá zosplateniu predchádza - upozornenie na možnosť využitia práva veriteľa na zosplatenie úveru), kedy dochádzalo z dôvodu (diametrálne) odlišného posudzovania predmetnej právnej otázky súdmi na všetkých úrovniach k právnej neistote na strane subjektov súkromnoprávných vzťahov v širšom rozsahu. Je potrebné uviesť, že aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR ako najvyššej súdnej autority všeobecného súdnictva Slovenskej republiky, ktorá dbá na zjednocovanie výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, sa práve za účelom nastolenia právnej istoty na strane subjektov súkromnoprávných vzťahov priklonila k výkladu dotknutých zákonných ustanovení v tom zmysle, ako ho v tejto veci vyslovil súd prvej inštancie.

23. V prejednávanej veci odvolací súd poukazuje na to, že pre rozhodnutie v tejto veci ťažiskovú problematiku týkajúcu sa splnenia podmienok vyplývajúcich z § 53 ods. 9 a § 565 OZ v spotrebiteľských vzťahoch, kde predmetom posúdenia súdu bola (ne) platnosť písomných podaní (úkonov) veriteľa, riešil Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25. januára 2024, ktorý jednoznačne určil, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplätbil celý dlh.“

24. Podobne Najvyšší súd SR v neskoršom uznesení sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26. júna 2024 zotrval na svojich skôr vyslovených záveroch, pričom svoju argumentáciu doplnil, keď konštatoval, že ... „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplätbiť celý dlh. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplätnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.“

25. Porovnávajúc rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu odvolací súd zistil, že senát Najvyššieho súdu 6C pri posudzovaní rovnako formulovanej otázky ako v preskúmvanej veci, v uznesení sp. zn. 6Cdo/15/2023 zo dňa 25. septembra 2024 sumarizoval (s poukazom na vyššie uvedené skoršie rozhodnutia), že napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od vyššie spomínanej ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR pri riešení (ne)platnosti úkonov veriteľa realizovaných v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ, predostierajúc, že ... „neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo 14. decembra 2020 uzavretej medzi právnou predchodkyňou žalobkyne D. D. B. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom v zmysle § 39 v spojení s § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, v dôsledku čoho odvolací súd správne skonštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore.“ Nakoniec uvedené právne závery boli prijaté na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu konanom dňa 04. júna 2025, ktoré prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 21/2025, ktorého právna veta znie: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

26. Vzhľadom na skutočnosť, že právna otázka nastolená žalobkyňou bola dovolacím súdom vyriešená, a to tak, že pre platné predčasné zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ sa od žalobkyne, resp. právneho predchodcu vyžaduje vymedzenie konkrétnej náležitosti výzvy podľa § 53 ods. 9 OZ v podobe identifikácie splátky, s ktorou je žalovaná v omeškaní a pre ktorú splátku žalobkyňa mala v úmysle požadovať mimoriadne zosplatnenie úveru, odvolací súd sa so zreteľom na tento právny názor dovolacieho súdu nemá dôvod od neho odchýliť, keďže ide o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

27. Keďže teda v danej veci existovala dohoda podľa § 565 OZ, kedy veriteľ bol oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru za dohodnutých podmienok v prípade, ak bol dlžník v omeškaní viac ako tri mesiace so zaplatením splátky a banka ho upozornila na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní, musí právny úkon, ktorý zosplatnenie vyvolal, obsahovať aj údaj o identifikácii splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Zároveň sa od žalobcu, resp. právneho predchodcu žalobcu vyžaduje vymedzenie konkrétnej náležitosti už vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v podobe identifikácie splátky, s ktorou je žalovaná v omeškaní a pre ktorú splátku mala žalobkyňa v úmysle požadovať mimoriadne zosplatnenie úveru.

28. S poukazom na závery najvyššej súdnej autority odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že skutkové tvrdenia ohľadom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ktoré by spĺňali podmienky pre platné zosplatnenie úveru (v podobe uvedenia konkrétnej omeškanej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatiť) z obsahu notifikácií žalobkyne a to „upozornenia na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 15.02.2023“ a „z výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 14.03.2023“ v zmysle požiadaviek vyslovených v ust. § 53 ods. 9 v spojení ust. § 565 OZ nie je možné zistiť. Za výzvu podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, ktorá by spĺňala vyššie uvedené náležitosti, t.j. špecifikáciu splátky s ktorou je spotrebiteľ (v prejednávacom spore žalovaná) v omeškaní, a ktorá predchádzala zosplatneniu ku dňu 14.03.2023, nemožno považovať výzvu označenú ako „upozornenie – výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ zo dňa 15.02.2023. Z konštrukcie predmetného upozornenia, resp. výzvy je možné vyvodiť závery o tom, že žalobkyňa upozornením, resp. výzvou upozornila žalovanú na omeškanie splátok v celkovej výške 1.472,84 eur a vo vzťahu k uvedenej výške pohľadávky vyzvala žalovanú ako dlžníčku na úhradu v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia predmetnej výzvy. Zároveň vo výzve žalovanú upozornila, že ak pohľadávku v omeškaní v stanovenom termíne neuhradí, pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru. Žalovaná z obsahu uvedeného písomného upozornenia zo dňa 15.02.2023 nemohla vedieť, s ktorou splátkou sa dostala do omeškania so splácaním dlhu pre obsahovú všeobecnosť tohto upozornenia. Žalobkyňa v presvedčení, že žalovaná riadne a včas nereagovala na písomné Upozornenie zo dňa 15.02.2023 (t.j. nesplatila dlh uvedený v upozornení), písomnou výzvou na úhradu dlžnej sumy zosplatnila predmetný úver a s poukazom na vyššie uvedené

vyzvala žalovanú, aby celú dlžnú sumu vo výške 24.764,45 eur s príslušenstvom splatila v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy, pričom ani predmetné oznámenie neobsahuje špecifikáciu konkrétnej splátky/splátok, pre ktoré došlo alebo malo dôjsť k zosplatneniu celého dlhu so spotrebiteľskej zmluvy žalovanou. Uvedený nedostatok v podobe neurčito formulovanej výzvy (a rovnako oznámenia o zosplatnení) neumožňuje pre konajúci súd jednoznačným a nesporným spôsobom vyabstrahovať tú splátku, pre ktorú veriteľ pristúpil k mimoriadnemu zosplatneniu úveru. Vecné námietky odvolateľky tak v tomto smere nebolo možné hodnotiť ako spôsobilé k naplneniu dôvodov na odvolanie uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/, či h/ CSP).

29. Vo vzťahu k vyššie uvedenej problematike týkajúcej sa (ne)platnosti zosplatnenia úveru pre (ne)určitosť právnych úkonov k naplneniu uplatneného odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces) nie je spôsobilou ani ďalšia odvolacia námietka, že počas celého konania vo svojich vyjadreniach produkovala žalobkyňa také skutkové tvrdenia v otázke zosplatnenia, ktoré žalovaná v priebehu konania nerozporovala a preto nebola povinná produkovať skutkové tvrdenia na platnosť zosplatnenia.

30. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v porušení zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Nemožno totiž pochybovať, ako to uvádza vo svojom rozhodnutí tiež NS SR (uznesenie zo dňa 17.10.2011 pod sp. zn. 7Cdo 42/2010), so závermi ktorého sa odvolací súd plne identifikuje, že konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Ako však tiež uvádza vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 8Cdo 84/2017 NS SR ...základné právo na spravodlivé súdne konanie treba chápať ako zásadne „výsledkové“, z čoho vyplýva, že pri skúmaní, či (ne)došlo k zásahu do tohto práva treba mať na zreteli proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Určujúci z tohto hľadiska nie je jednotlivý úkon súdu, alebo niektorá časť súdneho konania (ako celku), kľúčový význam má jeho výsledok... Z uvedeného tak vyplýva, že konkrétne pochybenie súdu (ak by aj bolo prítomné, o ktorý prípad v okolnostiach tejto veci však nejde) musí byť teda hodnotené v kontexte celého konania, t. j. jeho vplyvu na prípadné ďalšie pochybenia, či možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď. Zároveň tiež nie je možné opomenúť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces, zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody.

31. Vychádzajúc z článku 8 a 9 základných princípov CSP sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia relevantnými dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Konkretizovanie splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu spotrebiteľského úveru, je skutkovým tvrdením, a nie právnym posúdením, a teda riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procesne dokazovania, vo svetle čoho bolo na žalobkyňu, ktorá svoj nárok odvodzuje od zosplatnenia úveru, ktorá možnosť je viazaná na splnenie podmienok vyplývajúcich z ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ, aby produkovala tvrdenia a dôkazy o identifikácii konkrétnej splátky, pre ktorú jednorazovo a predčasne došlo k vyhláseniu úveru za predčasne splatný vo výzve (ako aj v oznámení o zosplatnení), pretože legitímne nemohla očakávať, že súd ich (ne)splnenie so zreteľom na normy spotrebiteľského práva odignoruje, čo sa však nestalo. Strana sporu, v tomto prípade žalobkyňa tak musela preukázať to, čo tvrdila, pretože len potom bolo možným, aby súd prvej inštancie jej tvrdenie v tomto smere vzal za základ svojho rozhodnutia. Dôsledkom nespĺnenia povinnosti tvrdiť všetky pre rozhodnutie významné skutočnosti (povinnosť tvrdenia) a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť), je rozhodnutie vyznievajúce nepriaznivo pre stranu, ktorá si tieto nespĺnila, k naplneniu čoho došlo tiež v posudzovanej veci. Pravdou síce je, že z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná skutkové tvrdenia obsiahnuté v žalobe o platnom zosplatnení úveru výslovne nepoprela, z ktorého dôvodu bola skutočnosť o jeho splnení nesporná, avšak povinnosť súdu osvojiť si pri zisťovaní skutkového stavu nesporné skutkové zistenia neplatí absolútne a to z dôvodu, že ust. § 186 ods. 2 CSP umožňuje súdu, ak existuje dôvodná obava o pravdivosti zhodných skutkových tvrdení, vykonať ohľadom nich dokazovanie. V sporovom konaní síce musí strana navrhnúť dôkaz na ich preukázanie, to však neplatí v prípade sporov s ochranou slabšej strany, medzi ktoré spory nepochybne patrí aj spotrebiteľský spor, o ktorý ide aj v okolnostiach tejto veci. Neobstojí ani tvrdenie, že predmetný procesný postup súdu prvej inštancie bol prekvapivý s poukazom na rozhodnutia vydané upomínacím súdom, ktorý rozhodol pred postúpením veci a vyhodnotil nárok ako dôvodný. Navyac upomínací súd aj vyzval dňa 16.05.2024 žalobkyňu o.i. na ozrejmienie, ktorá konkrétna splátka vyvolala naplnenie podmienok pre zosplatnenie

úveru podľa § 53 ods. 9 OZ, ktoré skutočnosti však táto napriek výzve v uvedenom smere nedoplnila. V tomto smere preto neobstojí námietka, že súd ju mal na vyjadrenie k tejto otázke vyzvať. Za týchto okolností potom súd prvej inštancie nepochybil, ak napriek nepopretiu tvrdení žalovanou týkajúcich sa označenia splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení splnenie podmienok pre platné zosplatnenie úveru preskúmaval, čo vo svetle vyššie citovanej právnej úpravy nie je porušením práva žalobkyne na spravodlivé súdne konanie a jeho postup tak bol plne vzhľadom na charakter tohto sporu a okolnosti predvídateľný.

32. V tomto smere má odvolací súd potrebu upriamiť pozornosť na problematické postavenie zosplatnenia ako inštitútu záväzkového práva, ktoré má totiž vážne následky pre strany úverového vzťahu, v podobe straty výhody splátok spojenej s predčasným zosplatnením pohľadávky ako celku. So zosplatnením je spojená aj otázka uplatniteľnosti pohľadávky na súde a tomu zodpovedajúcimi prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany, ktorú môžu strany sporu v konaní pred súdom využiť; vrátane možnej námietky premlčania, či tvrdenie, že pre splátku, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru, neboli splnené zákonom predpokladané podmienky. Uvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, vyplýva z požiadavky ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany sporu. V intenciách danej veci preto nepostačuje, ako uvádza žalobkyňa v odvolaní, že veriteľ vo svojom úkone podľa § 53 ods. 9 OZ upozorní dlžníka - spotrebiteľa na možnosť využitia práva podľa § 565 OZ (teda na zosplatnenie celého úveru), pretože Občiansky zákonník stanovil, že toto upozornenie je, spolu s omeškaním so zaplatením splátky trvajúcim viac ako tri mesiace, predpokladom na vyhlásenie predčasnej splatnosti celého dlhu veriteľom. Odvolací súd pripomína, že pri požiadavke určitosti právnych úkonov žalobkyne nie je úlohou spotrebiteľa (ani súdu) si tento podstatný údaj z niečoho/ podľa niečoho vyvodzovať, či doslova po ňom pátrať, keď navyše je známou skutočnosťou, že veritelia resp. ich právni nástupcovia podávajú žaloby formulároveho charakteru s množstvom dokumentov, z ktorých okrem iného nie je zisiteľné, pre ktorú konkrétnu nezaplatenú splátku došlo k zosplatneniu úveru. Rovnako nie je úlohou súdu v prípade nekonkrétnej notifikácie v zmysle § 53 ods. 9 OZ (a následne aj úkonu veriteľa podľa § 565 OZ) preskúmaním platobnej histórie úverového vzťahu, či „matematickým výpočtom mesačných splátok“ zisťovať (čo naráža aj na procesné limity regulované v zmysle § 132 ods. 2 C.s.p.), pre ktorú dlžnú splátku mohol veriteľ úver zosplatiť. V opačnom prípade by konajúci súd len na základe vlastnej iniciatívy (a namiesto žalobkyne, ktorú takáto povinnosť zaťažuje) vymedzil, resp. vytvoril priestor takému skutkovému stavu, ktorý zodpovedá hypotéze príslušnej právnej normy a na základe ktorého by bola žalobkyňa v spore (aspoň čiastočne) úspešná. Takáto požiadavka by nezodpovedala princípu civilného sporového konania a rovnosti postavenia strán pred súdom.

33. Uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh mieni zosplatiť už vo výzve na zaplatenie podľa § 53 ods. 9 OZ, resp. v oznámení o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru totiž spotrebiteľovi predstavuje notifikačnú povinnosť dodávateľa voči spotrebiteľovi, ktorá má umožniť spotrebiteľovi „dozvedieť sa“ o hroziacom následku spočívajúcom vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, a tento následok odvrátiť. Práve uvedenie konkrétnej splátky je tou rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť voči spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie „iba“ výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údaja nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia, resp. ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je objektívne vopred možné určiť, kedy si dodávateľ uplatní svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Navyše je potrebné poukázať na to, že veriteľovi v spotrebiteľských sporoch vzniká právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru iba v prípade, ak je dlžník v omeškaní s niektorou splátkou aspoň tri mesiace a súčasne upozorní dlžníka - spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Táto 15-dňová lehota (na upozornenie a uplatnenie tohto práva) musí uplynúť do splatnosti splátky, ktorá sa stane najskôr splatnou po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, ktorá zakladá právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru založené omeškaním s úhradou splátky (s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní aspoň tri mesiace) potom môže veriteľ uplatniť výlučne do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (v poradí prvej splátky, ktorá sa stala splatnou po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky zakladajúcej právo zosplatnenia), inak právo na zosplatnenie na základe splátky, ktorá zakladá právo na zosplatnenie, zaniká. Z uvedeného možno potom vyvodiť, že aj z právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 OZ by malo byť zrejme naplnenie podmienok podľa tohto ustanovenia a súčasne ustanovenia § 53 ods. 9 OZ. Odvolací súd zastáva názor, že opačná interpretácia by znamenala, že každý veriteľ by si mohol určovať dodatočne, na základe

akej nesplatenj splátky vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru a tak si zabezpečiť právnu istotu na úkor spotrebiteľa v podobe modifikovania skutkového stavu tak, aby podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti boli splnené a tým by zároveň došlo k upravovaniu si začiatku plynutia premičacej doby, čo je však z hľadiska spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami, ako ani vo svetle ochrany práv spotrebiteľa bez jeho relevantnej obrany neutržateľným.

34. Pokiaľ žalobkyňa upriamila pozornosť odvolacieho súdu na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30. januára 2024, k tomu sa žiada uviesť, že ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít nie je jediné rozhodnutie Najvyššieho súdu, na ktorý právny názor v ňom vyjadrený neskoršia súdna prax Najvyššieho súdu nenadviazala. Pojem „otázka vyriešená“ treba preto vykladať v zmysle „vyriešená ustálená“; iná interpretácia v zásade neprichádza do úvahy. Ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach Najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenj rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia Najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017), (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/4/2023 zo dňa 11. decembra 2024). Predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, na ktoré poukazuje žalobkyňa, je svojím nastoleným záverom pri riešení (ne) platnosti právnych úkonov ojedinelým na rozdiel od vyššie citovaných rozhodnutí dovolacieho súdu (napr. sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26. júna 2024, 5Cdo/2/2023 zo dňa 25. januára 2024, 6Cdo/15/2023 zo dňa 25. septembra 2024), ktoré sa zjednotili v otázke konkretizovania splátky už vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré závery sú pre odvolací súd určujúce. Nakoniec uvedený právny záver bol prijatý na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu konanom dňa 04. júna 2025, ktoré prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 21/2025. Na konštatovanom závere nič nemení ani žalobkyňou citované rozhodnutia iných odvolacích súdov, ktoré nie sú pre konajúce súdy v prejednávacom prípade záväzné a nepredstavujú ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v súlade s čl. 2 základných princípov CSP.

35. So zreteľom na uvedené odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že nedošlo k platnému a zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v dôsledku nesplnenia všetkých predpokladov pre zosplatenie úveru podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ.

36. Vo väzbe na vyššie uvedené ani zostávajúca odvolacia polemika žalobkyne o potrebe priznania jej splátok splatných ku dňu rozhodovania súdu je nedôvodná. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala voči žalovanej zaplattenia peňažného nároku s tvrdením o predčasnom zosplatení spotrebiteľského úveru na základe neplnenia zmluvných povinností zo strany žalovanej. Súd by nemohol postupovať spôsobom priznania splatných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok, ktorý nebol zo strany žalobkyne uplatnený. Súd bol viazaný žalobným návrhom žalobkyne v zmysle § 216 CSP, pričom podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia sú pritom prostriedkom procesného útoku žalobkyne (§149 a § 150 CSP) a ich zmena sa v zmysle § 140 ods. 2 CSP považuje za zmenu žaloby, ktorá je podmienená súhlasom súdu (§ 139 CSP), ak je žalovaným spotrebiteľ v spotrebiteľských sporoch sa nepripúšťa (§ 294 CSP), pričom v odvolacom konaní žalobu meniť nemožno (§ 371 CSP). Z uvedených dôvodov je priznanie žalovanej sumy na základe takto žalobkyňou zmenených skutkových tvrdení v tomto konaní vylúčené, nakoľko by sa takýmto rozhodnutím prekročil pôvodný žalobný návrh (§ 216 ods. 1 CSP a contrario), čím by došlo k porušeniu zásady „ne ultra petitem“, čo by malo za následok porušenie práva žalovanej na spravodlivý proces (odvolací súd identicky ako súd prvej inštancie v uvedenom poukazuje na závery prijaté v uznesení NS SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024). Pokiaľ žalobkyňa poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/36/2023 zo dňa 31. októbra 2024 ide o spor vyplývajúci z obchodnoprávneho vzťahu, a teda nejde o spotrebiteľský spor, ktorého závery tak nemožno aplikovať na okolnosti prejednávanej veci. Pokiaľ v danom prípade ide o spotrebiteľský spor, kde samotný Civilný sporový poriadok uvádza výslovné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov (§ 290 nasl. CSP) je nepripustné aplikovať v otázke porušenia zásady „ne ultra petitem“ rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR vychádzajúcu z

obchodnoprávneho vzťahu, keď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12. februára 2024 vychádzajúce zo spotrebiteľského sporu, nebolo k dnešnému dňu prekonané.

37. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie postupoval pri posúdení rozhodujúcich otázok správne, za súčasného zistenia o správnosti rozhodnutia tiež v časti o trovách konania, rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu potvrdil. Žalobkyňa v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedla žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé k zmene, či k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, či s ktorými by sa nebol zaoberal a dostatočne tiež vysporiadal už súd prvej inštancie.

38. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že i keď žalovaná ako úspešná strana sporu v odvolacom konaní má voči žalobkyni v zásade nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže tejto trovy v odvolacom konaní nevznikli, odvolací súd jej ich náhradu nepriznal.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).